

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravištvu (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristočna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 63.

∇ Ljubljani, v petek 16. marca 1888.

Letnik XVI.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja, 15. marca.

Plača veroučiteljev.

Zadnjič sta prišla na vrsto samo dva govornika, dr. Weitlof in kanonik Špelina, ki sta govorila celo popoldne in marsikaj spravila na dan, kar z obravnavanim zakonom ni bilo v nobeni zvezi. Kanonik Špelina je povedal marsikaj dobrega in zanimivega, pa s preveliko obširnostjo svojega govora je sam uničil vspeh, ki bi ga bil sicer imel. Prav bi bil storil, ko bi bil del o verski šoli prihranil za sejo, v kateri se bode razpravljalo Liechtensteinov predlog.

Ura je bila tri, ko je bil sprejet konec splošne obravnave in sta bila izvoljena glavna govornika Kronawetter in Chotkowski, ki sta pa prišla še le danes na vrsto. Ura gré že na dve, in Kronawetter še vedno govori. Ako bo Chotkowski enako obširen, zakon tudi danes še ne bo dovršen, ker govorita za njim še poročevalca S u e s s in C z e r k a w s k i. Tudi se bo še kdo morda oglašil pri posebni razpravi. Zakon sam bo potrjen brez druge premembe, kakor da odpade III. člen, zadevajoč veljavnost njegovo. Da zakon ne propade zaradi pomislekov in zadržkov manjšine, ki trdi, da tretji člen spreminja temeljni državni zakon, sklenila je desnica, omenjeni člen čisto izpustiti, da gledé veljavnosti v moč stopijo navadne določbe, po katerih zakon zadobi veljavo 45 dni po razglasenju njegovem.

Splošne reči.

Prihodnja seja bo v soboto, 17. t. m.; v ponedeljek bode zboroval budgetni odsek, da potrdi poročilo, od torka naprej do petka pa bode zbornica vsaki dan zborovala, da reši manjše reči, ki so na dnevnem redu, in nekaj samostalnih predlog. Liechtensteinov načrt o verski šoli pride še le po Veliki noči na vrsto, in ž njim vred šolski predlog Mladočeha dr. Herolda in predlog o verski šoli, ki ga danes izroči Lienbacher. Ker je Lienbacher samotarec in za svoj predlog nima

zadostnih podpisov, obrnil se je do desniških klubov, proseč jih za podporo njegovega predloga, ki mu je bila tudi obljubljena, da bo imel šolski odsek priliko v pretres jemati tudi njegov načrt.

V soboto pride na dnevni red poročilo imunitetnega odseka gledé izročitve poslanca Schönererja, ki bo pri tej priliki gotovo še huje ropotal, kakor zadnjič.

Prva seja po Veliki noči bo v petek, 6. aprila.

Novi nemški cesar.

Po določbah nemške državne ustave in pruskega prestolonasledstva zasel je Friderik Viljem, prestolonaslednik pruski in nemškega cesarstva in edini sin nemškega cesarja, prestol nemškega cesarstva in pruskega kraljestva. On je V. tega imena v vrsti pruskih kraljev in III. v vrsti nemških cesarjev. Nesreča, ki je te dni s toliko silo vselila se v domovje hohenzollernskega rodu, tudi novemu cesarju ne prizanesa, ker nevarno bolan je moral zasesti cesarski prestol. Akoravno je huda telesna bolezen, vendar je novi cesar v popolni oblasti svojih duševnih moči, in kakor priča dolgo potovanje iz San Rema, nemški narod ne bo še tako hitro žaloval za svojim novim cesarjem.

Novi nemški cesar je priljubljena oseba. Kot zrel mož, ki je že prekoračil moško dōbo, prevzame vladarstvo; kot poveljnik udeležil se je vseh bojev, ki so zjedini in proslavili Nemčijo. Akoravno je imel prej malo prilike, udeleževati se vladarskih poslov in pokazati svoje politiško mišljenje, vendar je bil sploh znan kot pristaš zmernemu napredku, nasprotnik narodnostnemu in stanovskemu boju in prijatelj miru. Pač je bolezen nekoliko uklonila junaško postavu zmagovalcu pri Wörthu ter glasnemu poveljniku ustavila glas; a bister je njegov duh in vodi pero z lahko roko.

Zapisal bo v zgodovinsko knjigo nemških cesarjev svoje ime, ker prevzel je vladarstvo države na vrhunci moči in slave, prestol njegov brani

ogromna armada. Še živi Bismarck, ki z železno roko vodi državo; na čelu armadi stoji Moltke, okoli njega je zbranih mnogo generalov, ki so se učili v njegovi šoli. Smer vnanji politiki ostane prejšnja, v notranji politiki pa bo vladal milejši, državljanom vdanejši duh novega cesarja.

Friderik III. se je porodil dne 18. oktobra 1831 v novi palači v Potsdamu. Velik vpliv na njegovo naobrazbo je imel osobito zgodovinar Ernst Curtius. Že leta 1840. je po starih pruskih tradicijah stopil v armado kot nadporočnik, l. 1849. je odšel na vseučilišče v Bonn, kjer se je posebno marljivo učil zgodovine in pravoznanstva ter bil imenovan doktorjem vseučilišča v Königsbergu. Ko je dovršil na vseučilišči nauke, vstopil je zopet v vojsko in bil l. 1852. imenovan majorjem. Isto leto je prišel s svojim očetom k avstrijskim vojaškim vajam v Olomuc, kjer se je sešel z našim cesarjem in bil imenovan imejiteljem avstrijskega 20. pešpolka. Iz Olomuca je obiskal Dunaj. Dne 5. novembra 1853 je vstopil v prostozidarsko zvezo. Dne 25. jan. 1858 se je poročil v Londonu z najstarejšo hčerjo angleške kraljice, princesinjo Viktorijo. Pričetkom danske vojske je odšel Friderik k štabu generala Wrangla; njegova navzočnost ni imela vojaških, marveč politične namene.

V boji z Avstrijo leta 1866 je bil Friderik kot najmlajši vojskovodja poveljnik drugemu pruskemu vojnemu koru. Iz Glatza vdrl je na Češko, zmagal pri Nahodu, Skalici, Kraljevem dvorci in v odločilni bitki pri Kraljevem gradcu je odločil zmago pruskemu orožju, ker je prišel v ugodnem trenutku do Hluma. Na bojišči ga je cesar Viljem odlikoval z redom „pour le mérite“. Leta 1867 je obiskal pariško razstavo, 1869 je bil pri otvorenju Sueškega prekopa. V vojski s Francijo je bil poveljnik južno-nemškim četam ter priboril prvo zmago osvojivši si Weissenburg, in dva dni pozneje, 4. avgusta, je sijajno zmagal Mac - Mahona pri Wörthu. Bitke pri Sedanu se ni vdeležil, dan pozneje pa se je sešel on in umrli cesar v gradu Bellevue z ujetim francoskim cesarjem Napoleonom. Dne 28. oktobra 1870 mu je kralj podelil najvišjo vojaško čast ter ga imenoval

LISTEK.

„Jezičnik“ v slovenskem slovstvu ob njegovi petindvajsetletnici.

(Predaval v Katoliški družbi A. Kalan.)

(Dalje.)

Drugi Čbeličar, vrednik, je Miha Kastelic, vendar malo pomenljiv. Preširen muhasto govori o njem:

Zakaj pač muhe moj lovi Kastelic?
Prodajat misli jih namest čebelic.

Tretji je blagi Blaž Potočnik, katerega opisuje „Jezičnik“ XXIII. na 86. do 94. strani. Blag človek, učen mož, vesel družnik, je še prijateljem v živem spominu, zato tudi o njem ne govorim obširneje, le opomnim, da je J. Žan opisal Potočnika v „Letopisu Matice Slovenske“ leta 1872—73, str. 137—152.

Poleg njega so pisali v „Čbelico“ med drugimi Ignacij Holzappel, znan dobrotnik gluho-nemih, Jurij Kosmač in Grabner, Urb. Jarnik, Jan. Ziegler, katerih sem že omenil, Jož. Žemla

(Of. „Jez.“ XIX, 81.), Jernej Levičnik, Em. Jos. Kovačič, Matija Čop, o katerem so Slovenci pisali silno mnogo, dasi je sam pisal prav malo. „Jezičnikov“ pisatelj je pisal o njem v „Slovencu“ II. št. 148. in v „Jezičniku“ XVIII. letnik. Omenjal sem ga že v več prilikah kot učenega pisatelja in bistrega kritika pri abecedni vojski, v drugih dopisih omenim le njegovo bibliografijo. Prijatelj mu je dr. Fr. Preširen, ki ga je sicer zbedel v „Čbelici“ s sršenom:

V Ljubljani je dihur, ki noč in dan žre knjige,
Od sebe pa ne dá najmanjše fige.

a mu je spletal toliko mile žalostinke in nagrobnice, da bi si pač M. Čop boljšega poveljevalca ne bil mogel želeči.

Vam izročim prijatla dragi mani:
Ki spi v prezgodnjem grobi, pesem milo,
Ločitvi od njega je blá hladilo
Hladilo blá ljubezni stari rani . . .

in v drugi pesmi:

Naj se učenost in imé, čast tvoja, roják! ne pozabi,
Dokler tebi dragó v Krajni slovenstvo živi!

Tako poje o pokojnem Čopu, katerega so nenadoma zakrili valovi Save, France Prešern (kakor se je sam pisal) prvi slovenski pesnik. „Jezičnik“

ga opisuje v XVIII. letniku, 1880 bolj na kratko, ker sta že leta 1866 izdala Josip Jurčič in Josip Stritar: Pesmi Franceta Preširna, s pesnikovo podobo, z njegovim životopisom in estetično - kritičnim uvodom, in ker je leta 1879 profesor Levec o njem obširno pisal v dunajskem „Zvonu“. „Jezičnik“ pravi: „Iz pričujočega mojega sestavka se pa vidi, kodaj je Prešern jel popevati, kako je napredoval, kodaj in kje je spravil to in uno na svetlo, kako razsvetljuje on svojo dōbo in kako tudi ona nam pojasnjuje pesnika. — Meni vzlasti pomenljivo zdí se to, kar pisatelj ali posebej pesnik sam dá na svetlobo; o tem mu gre sodba. Dalje piše str. 57:

„Zmirom svoje goni slavčik, — Zmirom od ljubezni bije — Srcu sladke melodije.“ Kakor Bog mu grlo vstvaril — Dokler da je v grobu vtihnil. „Enak je pevec vencu poezije: — Vse misli zvirajo 'z ljubezni ene“. — Pesnik - umetnik stvarja vzorne misli — ideje ter jim daje prijetno odejo; kar je lepo, kaže v živi in mični besedi. Prilično razodeva pesnik - lirik sam sebe in po sebi opeva svoj dom v vseh zadevah. — Čim bolj vzvišane so njegove ideje, čim bolje se ž njimi vjema lepa vnanja

generalnim maršalom. Ko se je Viljem proglasil cesarjem, poljubil mu je Friderik prvi roko. Dne 2. marca 1871 je šel na čelu armade v Pariz. Dne 24. avgusta 1872 je obiskal našega cesarja Franca Josipa v Išu, dne 1. maja 1873 se je vdeležil slovesnega otvorjenja dunajske razstave, dne 5. julija 1875 pogreba cesarja Ferdinanda. Dne 17. novembra 1883 je Friderik odpotoval v Madrid obiskat kralja Alfonza. Dne 14. decembra je odpotoval s Španskega v Rim, kjer je obiskal kralja Humberta in sv. Očeta Leona XIII., kar je vzbudilo veliko začudenje. Povsod je bil slovesno sprejet.

Dne 12. marca t. l. je Friderik III. izdal proklamaciji na nemški narod in kneza Bismarcka. Vsebinska in oblika sta zadovoljili vse nemške kroge. Novi cesar odločno povdarja nalogo svoje vlade, da skrbi za mir. „Zadovoljen bom, ako bodo nekaj govorili, da je bila moja vlada narodu dobrodelna, deželi koristna in na blagor državi.“ Lepe besede iz ust vladarja prve vojaške države; blagodejno nasprotje onim tradicijam, ki so veljale kot načelo pruski vojaški stranki. Cesarjevo pismo dokazuje, da oni lepi stavek ne bo prazno stilistično lepotičje. Že dolgo desetletje se v Nemčiji bojuje eksekutiva z legislativo, da nikdo ni bil vesel zjedinjene Nemčije. Upogniti se ali zlomiti, ti glasovi so gromeli v zbornico od vladne mize. Novi cesar pa povdarja, da se morajo „v s t r a n s k i“ spoštovati državne in deželne ustavne postavbe. Cesar naglašja enakost vseh državljanov, kar naj bi si zapomnili tudi naši Nemci, ki gledajo v Nemčijo.

Dalje cesar zagovarja s a m o u p r a v o. Tudi v tej točki je v nasprotju z idejami, ki so bile v Nemčiji veljavne do njegovega vladanja in so prezirale deželno avtonomijo. Velevažna točka v cesarjevem programu je izražena v naslednjih besedah:

„Hočem, da že stoletja v moji hiši veljavno načelo verske strpnosti tudi v prihodnje varuje vse moje podložnike. Vsak je mojemu srcu enako blizu — saj so vsi v dnevih nevarnosti enako pokazali popolno udanost.“

S temi besedami hoče vladar obljubiti tudi svojim katoliškim podložnikom, katerih je tretjina, da bo zatl kulturni boj, ki je divjal proti njim petnajst let. Ako zopet pokažejo pravo katoliško zvestobo in domovinsko ljubezen, ni se jim treba bati, da se jim bodo kratile najdražje pravice, njihove vere. Novi cesar ni bil nikoli prijatelj kulturnemu boju, in to je pokazal zopet pri svojem nastopu kot vladar ter obljubil katolikom z vladarsko besedo versko prostost.

Po vsem smemo soditi, da se bo notranja politika v Nemčiji v mnogem premenila, dokler bo novi vladar sedel ob državnem krmilu.

„Matica Slovenska“.

LXXIX. odborova seja v sredo, 14. marca 1888.

Navzočnih 17 ljubljanskih odbornikov; predseduje prof. Josip Marn.

Zapisnik o 78. odborovi seji, pregledan in potrjen po overovateljih, odbornikih Kržiču in Šubicu, se brez ugovora odobri; današnjemu zapisniku sta overovatelja odbornika Kržič in Raič.

oblika; tem više stoji pesnik in tembolj se cenijo njegove poezije. — „Ut pictura poësis“ — pravi Horac, in v tem se šteje Prešern med pesnike prve vrste, kajti vse poezije njegove so slikarija, katera — pogledana od katerekoli strani — kaže vedno isto ljubeznjivo podobo. Ta vlada v vseh njegovih pesmicah, katere so le spreminjanja ali variacije ene in iste melodije — o ljubljeni devi, po kateri dospe pesnik — kakor iz sužnosti skozi puščavo v obljubljeni deželo — od slepe in posvetne ljubezni, do razsvetljene in svete — v Bogu. In v tem so pravi pesniki nekako božji vestniki (vates) človeštvu . . . Bil je Prešern krotak tako, da ga človek osebno sovražiti ni mogel, ko bi bil tudi hotel. — Dobra duša razodeva se v vseh pesmih, v zlasti v labudnici . . . Labud je pesnik, ki ranjen plava po jezeru življenja v strahu in upu, ki pa naposled ne obupa, — marveč preverjen po Bogomili — posveti se v ljubezni Čertomir ter vprav po svojih „Poezijah“ slednjemu, kdor ima srce, kliče:

„Da srečin je le ta, kdor z Bogomilo
Up sreče unstran groba v persih hrani.“

(Dalje prih.)

Predsednik se spominja pokojnega odbornika prof. Einspielerja. „Matica“ je poklonila na njegovo rakev vене s primernim napisom; pri pogrebu je zastopal prof. dr. Sket. „Umelecko besedo“ v Pragi, društvo, s katerim stoji že nad 20 let v zvezi, pozdravila je „Matica“ povodom praznovanja slovesne petindvajsetletnice dne 9. t. m. pismeno. Zlatomažniku prevzvišenemu biskupu J. J. Strossmayeru čestitala bo „Matica“ po svojem odborniku dr. Tavčarju, kateri je bil posebej naprošen, naj v Djakovaru privzame si kolikor že Slovencev-Matičarjev, ter v deputaciji čestita prvemu podporniku in dejanjskemu pokrovitelju „Slov. Matice“.

Po poročilu gospodarskega odseka vzame odbor na znanje, da so bile računске zadeve iz zadnje dōbe (hišni računi, nagrade) rešene po njegovih sklepih iz zadnje seje.

Računski sklep za l. 1887., proračun za l. 1889. in račun o tujem premoženju, ki jih je gospodarski odsek pregledal in potrdil, odobré se brez ugovora.

Odbor pritrdi navetu gospodarskega odseka, da se ima vloga, glaseča se na Tomšičevo ustanovo, mariborski mestni hranilnici iz vzroka dokaj žaljivega odpovedati in drugej naložiti. Pri tej priliki se je odboru naznanilo, da je vsled predsednikovega naročila bila zadnje dni blagajnica škontrirana in da je bilo v njej vse v pravem redu.

Na hiši vknjiženi dolg, 2000 gold., ima se v kratkem izplačati in sodnijski zbrisati.

Kolkejeva zadeva se ima vnovič pospešiti in kolikor mogoče društvu na korist konečno rešiti.

Iz poročila književnega: Gledé letošnjih društvenih knjig pritrdi odbor popolnoma navetu književnega odseka. Knjige, katere „Matica“ izdá letos, so: 1. Erjavčevi pripovedni spisi I. del. Vredil prof. Fr. Levec. Knjiga bo obsezala kot III. zvezek „Zabavne knjižnice“ krog 15 tiskanih pól. Izšla bo v „Katoliški Tiskarni“. Določi se jej pristojna nagrada. Pravico do izdaje si je „Matica“ kupila od varuha pokojnikovih dedičev. Zaradi premnogega gradiva izide nasproti poslednji izjavi II. del še le prihodnje leto. 2. Letopis za l. 1888. Vredil dr. L. Požar. Vsebina in sestava podobna lanski. Večina spisov je že došla, nekaj jih utegne prav kmalu priti; nekaj jih bo „Matica“ pisateljem vrnila. Tiskala bo knjigo zopet „Narodna Tiskarna“; tiskovno korekturo preskrbé pisatelji in vrednik; obseg utegne znašati 18—20 pól. 3. J. Apih: Slovenci in leto 1848. Kulturno-zgodovinska stvarna razprava v obsegu 16—18 tiskovnih pól, o kateri pravijo presojevalci, da je v resnici zanimljiva. Tiskala jo bo tiskarna Blaznikova.

Na podlagi razpisa častnih daril iz obresti „Jurčič-Tomšičeve ustanove za literarne namene“, došli ste društvu dve povesti, kateri sta že pregledala po dva presojevalca. Odbor se odloči, poslati ju še tretjemu presojevalcu. Ako bo jedna ali druga odobrena, utegne iziti še letos kot 4. knjiga v Miličevi tiskarni, ki se je društvu ponudila za tiskarsko delo.

O številu iztisov letošnjih knjig in nekaterih navetovanih rečeh na korist „Matici“ naj po predsednikovem prigovoru razpravlja odbor v prihodnji seji.

(Konec prih.)

Prisilno zavarovanje.

(Dalje.)

V a ž n o to vprašanje ni zaradi tega, ker bi se s tem nikakor ne dosegel v narodnogospodarskem oziru oni vspeh, katerega bi nekateri radi dosegli v prospah celote od pojedincev. Zavarovalne delnice večinoma niso v rokah velikih kapitalistov in zato tudi ne igrajo skoro nikakoršne vloge pri borznih špekulacijah. Pri zavarovalnih podjetjih interesovan je marveč meščanski kapital, kar nam ravno mirna posest zavarovalnih delnic dokazuje najbolje. In škodovati državljanom, katerim je neutrudljiva marljivost pripomogla do nekega zmernega imetka in katere moremo zmatrati za jeden izmej štirih stebrov, na katerih sloni državno ustrojstvo, vendar ne more biti v interesu države. Najnovejši reformatorji sami protestovali bi, ko bi se jim pripisovale take namere in tudi jaz sem prepričan, da tega ne želé. Oni so le na napačnej poti, na katero jih je zavel nemški doktrinarizem. Mesto da bi iskali kapitala tam, kjer bi ga lahko bilo najti in kjer se njegova brezozirna in pogubna nadvlada kaže v vsej svojej nagoti — na borzi in pri velikih borznih

podjetjih — lotili so se blagodejno in mirno poslujočih zavarovalnic. Pač res, da so maršikoga morebiti bóli v oči veliki rezervni fondí; a tu zopet ni pomislil, da ti rezervni fondí niso lastnina delničarjev, ampak članov, tedaj ne pojedinca, ampak celote. — So pa tudi nekateri — in tem ne prištevam onih gospodov, ki so v kranjskem deželnem zboru predlagali prisilno zavarovanje — kateri se — ker že hočejo vsekakor veljati za skrbne čuvarje narodne blaginje — polotujejo zavarovalnega vprašanja zato, ker vedó, da s tem ne bodo vzbudili nevolje višjih finančnih krogov, kakoršno bi zbudili gotovo, ko bi hoteli motiti jim resno kapitalistično njihovo nadvlado.

P o t r e b n o ni prisilno zavarovanje zato, ker imamo v Avstriji mnogo uzorno urejenih zavarovalnic, katere vsestransko ustrezajo svojemu namenu. Tega v Kranjskem deželnem zboru sicer tudi nikdo ni zanikaval; pač pa se je v podkrepljenje potrebe za deželno prisilno zavarovalnico navajalo, da imajo privatne zavarovalnice predrago upravo in da so vsled tega primorane od svojih članov zahtevati neprimerno visoke doneske premij ter, da je na Kranjskem vsaj 60% vseh poslopij še nezavarovanih. Da državna, odnosno deželna uprava ne bode cenejša, temveč po vsej verjetnosti in vseh dosedanjih skušnjah drugod celo dražja, dokazal sem že prej s zavarovalnotehničnega stališča in pa z vzgledom nemških državnih zadrug.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 16. marca.

Notranje dežele.

Prošenj za *versko šolo* došlo je osrednjemu odboru na Dunaji do včeraj od občinskih zastopov 686 in z družih strani 242, skupaj 928. Podpisali so jih: 32.674 moških in 18.772 ženskih, skupaj 51.446. Pri tem seveda niso računane prošnje, koje so neposredno dobili posamezni poslanci, in katerih je še veliko več, kakor zgoraj napominanih.

Dunajski odbor za *Strossmayerovo slavnost* je dobil od politiške oblastnije ukaz, naj opusti nameravano slavnost, ker se ta smatra kot politiška demonstracija.

„N. Fr. Pr.“ je zopet razširila vest, da se bo odpovedal *vojni minister*, grof Bylandt, in sicer zaradi slabega zdravja. Upamo, da je to zopet le židovska domišljija, ki vedno hrepeni po „zanimivih“ dogodkih.

Vnanje države.

Srbskega kralja zastopa v Berlinu pri pogrebu ministerski predsednik, general Gruić. — Dne 16., oziroma 28. t. m. sešla se bo skupščina. Najprvo se bo pečala s predlogami, ki nameravajo preosnove gledé davkov in vojne organizacije. Še le ko bodo ti predmeti rešeni, pričela se bo posvetovati o državnem proračunu.

Bolgarska vlada zaradi tega še ni odgovorila na turško noto, ker nista v Sofijo še došla minister zunanjih zadev, dr. Stransky, in pa pravosodni minister, dr. Stojlov. Z mnogih strani se čujejo tudi glasovi, da bolgarska vlada sploh ne bo odgovorila Turčiji. — Vojaška komisija, ki preiskuje znano zadevo o izneverjenju, preti, da bo odstopila, ker knez ni dovolil, da bi se zaprl major Popov. Knez podpira slednjega zaradi tega, ker je bil eden glavnih vojaških stebrov sedanjega vladnega sistema.

Vsi *ruskí* listi povdarjajo mirovni značaj najnovejših ukazov nemškega cesarja ter prorokujejo boljše čase za evropski mir. „Novoje Vremja“ proslavlja čvrste in nove glasove, ki dohajajo s zapadnega prestola v Rusijo in kakoršni se že dolgo časa niso čuli. V istem smislu pišejo tudi „Novosti“, „Petersburgskije Vjedomosti“ in „Svjat“. — V Berlinu je navstala govornica, da namerava Rusija predlagati evropskim velesilam kot bolgarskega kneza princa Valdemarja danskega, ki je bil že takim voljen in je bolgarsko sobranje preklicalo svoj dotični sklep vsled carjeve želje.

Nemški cesar je hotel peš spremiti svojega ranjega očeta k zadnjemu počitku. Toda zdravniki so mu to odločno odsvetovali. Knez Bismarck in grof Moltke sta oproščena vdeležitve pri pogrebu, ker sta neki znatno bolehná. — Mnogo se govori, da je stališče Bismarckovo zeló omajano. Z novim vladarjem prišlo so na krmilo nove ideje, pa tudi novi močje. Cesar Friderik je mož odločnih načel, ki pripisuje največjo važnost lastnemu delovanju. Ako bo tudi ostal kanceler na svojem mestu, tako popolnega pooblastila vendar ne bo imel, kakor pri ranjkem vladarju. Na vsak način bo Bismarckovo stališče postalo drugačno, kakor je bilo do sedaj.

Kakor nam je deloma že predvčerajšnjim povedal brzojav iz Pariza, zbralo se je minoli ponedeljek zvečer v Arlesu na *Francoskem* nad 10.000 ljudi pred občinskim uradom; zahtevali so,

naj se jim izročé Italijani, ki so umorili dva zuava, da ju sami kaznujejo. Pred ječo je stala straža 25 orožnikov; navstal je boj med njimi in občinstvom. Enega Italijana so skoraj zadavili, ranjena sta bila eden podčastnik in eden orožnik. Vzlic temu pa niso izročili jetnikov. V torek zjutraj prognal je narod Italijane, ki so gradili nabrežje ob reki Rboni. Delavci so zbežali, eden je bil pri tem skoraj umorjen. Dne 13. t. m. bil je pogreb umorjenih zuavov ob 10. uri dopoldne. Vdeležilo se ga je nad 20.000 ljudi. Maire je prebivalstvo pozval k miru. — Boulangerjevi pristaši se bodo menda zedinili z monarhisti. Pri shodu bonapartistov v Bourdeauxu, ki se je vršil v nedeljo, izrekel se je javno Robert Mitchell: „General Boulanger je po mojem mnenju zadostno zmožen, da pretrga z mečem ustavo in spameti blebetače.“

Gledé *sueškega* prekopa se še sedaj niste sporazumeli Francija in Anglija, kojih veleposlanika v Carjigradu sta brez vsacih dotičnih informacij.

Vojvoda Norfolkski, ki v imenu *angleške* vlade obravnava z *Vatikanom* o irskem vprašanju, odpotoval bo bajé v osmih dneh v London. Sporočil bo svoji vladi, kaj mora Anglija dovoliti Ireem po mnenju Vatikana, da pospeši oni pomirljivi vpliv, ki je namen naloga papeževega odposlanca na Irskem, msgr. Persica.

Turški sultan je pooblastil svojega veleposlanika na Dunaji, Sadullaha pašo, da ga zastopa s Tevfikom bejem pri pogrebu v Berlinu, ker mu pretrgane prometne zveze na Balkanu ne dopuščajo, da bi v ta namen odposlal posebno deputacijo iz Carjigrada.

Rumunski kralj in kraljica sta se odpeljala v Berlin k pogrebu. Novo ministerstvo je menda le začasno sredstvo v sili. Kakor hitro se povrne kralj v Bukarešt, pričele se bodo z nova homatije. „N. Fr. Pr.“ ne obeta novemu kabinetu dolgega življenja; vzdržal se bo k večjemu toliko časa, da bo rešen državni proračun. V zbornici je vladi nasprotna stranka protestovala zoper izjavo sočutja povodom smrti nemškega cesarja, ker se ta v njej imenuje „zmagoviti vladar“. Rumunija nima vzroka, da bi se radovala z Nemčijo zmage nad Francozi, kajti rumunska srca bñjejo prijateljski le za Francijo. Vsled zahteve opozicijske stranke izbrisati se je moral dotični odstavek iz stenografičnega zapisnika.

Izvirni dopisi.

Iz *Hrvatske*, meseca marca. (Tolmač.) Z ozirom na Vaš dopis „iz Zagreba“, v št. 50, evo potrebnega dopolnila. Predobro je še vsem znano, kako užasni vihar je divjal po senjski okolici: da jih je mnogo zmrznolo, očetov, mater, zapustivših veliko neobskrbljenih malodobnih otrok, da se je ponesrečila goveda, edina hrana ubogim družinam, da ljudje faktično lakote umirajo, odrasli in še bolj otroci, da je mnogim razkril hiše, drugim jih podrli ali odnesel, tako da sirote nimajo kam pod streho — sploh, znana je velikanska beda. Sestavi se odbor za nabiranje milodarov, ter podnese banu prošnjo za dovoljenje. „Lepostasni“ ban odbije to prošnjo, češ, da že okrožne oblasti nabirajo milodare, da je samo njim znana prava potreba dotičnih nesrečnikov, da torej ni treba privatnega odbora v ta namen. Doslej se ni slišalo, da milodare zbira veliki župan, pač pa je znano, da je že veliko storil odbor odličnih gradjanov.

Banov odlok se hvali, da je vspeh nabire povoljen — dočim je faktum, da zbiranje velikega župana doslej ni prineslo ničesa, ter da bi bili vsi ponesrečenci ostali brez podpore, ko ne bi se jih bili usmilili dobrotniki senjski. Da se v politiki nihče — razun narodnjakov — ganiti ne sme, takega čivkanja so siti že vrabci po dvoriščih, ali da se branijo take človekoljubne prizadeve, ki politike ne poznajo, da se slobodnim meščanom jemlje pravica bližnjemu izkazovati krščansko dolžnost ljubezni, nad tem bote z glavo zmajevali. Vsled tega se je moral odbor raztati, a lakota je zmeraj večja, in zima zmeraj hujša, pomoč zmeraj potrebniša. Dobrodelnikov pa to ne bo motilo; pošiljali bodo milodare ondašnjim župnikom, in upravo ti najbolj poznajo, kje je treba pomoči.

Vsi, ki vedó, kaj je lepo in plemenito, ki znado ceniti po vrednosti zasluge fenomenalnih mož, so se poslavlili, ko so čestitali postarnemu vladiki djakovskemu, da mu je dal Bog doživeti toliko lepih plodovitih let. Pri tej priložnosti se je pokazalo: „Nemo propheta in patria —!“ Madjarskega ministro-predsednika Kolomana Tisze „kettenhund“, ne — leibjournal „Pester Lloyd“, z vrednikom čifutom dr. Falkom — imenuje, kakor veste, slavenske čestitarje „priklenene pse“, panslaviste in veleizdajnike. Slavenski poslanci naj si to zaušnico dobro zapomnijo, ter naj možato zavrnejo toliko židovsko, vse mere

presegajočo nesramnost; na ne bodo zmeraj „krotki golobje“, treba je velikrat, da so jastrebi in sokoli. Madjari, ne samo da zaprečujejo v Madjarski vsako narodno gibanje, slobodo vsakega nemadjarskega naroda, da zatirajo Slavene pod svojim madjarskim kopitom, oni hočejo terorizirati tudi cislitavske. Žaliti je, da Poljaki koketirajo s temi na pol omikanci, da se jim (staro-) Čehi ulagivajo na svojo škodo, na sramoto vsem Slavenom. Slaveni morajo odločno povdarjati, da ne marajo vojske z Rusijo, potem se bo tudi Madjarom posušil greben, vedočim, da sami proti Rusiji nič ne opravijo, in ko bi mobilizirali tudi otroke v zibelih.

Z *Gorenjskega*, 12. marca. „Dajte nam versko šolo nazaj!“ ta klic se je zglasil pred nekaterimi tedni v dunajski državni zbornici ter je veselo odmeval v sreih vseh zavestnih avstrijskih katoličanov. Z veselo nado smo sprejeli to vest tudi katoliški Slovenci. Vedeli smo pač že naprej, da bodo nasprotniki kričali in upili zoper novi učni načrt ali prav za prav versko šolo; vendar je nastal tak vihar, kakoršnega skoraj nismo pričakovali. Židovski časopisi so srdito planili po novem učnem načrtu z lažjo, zavijanjem in zbadanjem. Velik krik je nastal v Izraelu, zakaj? Zato, ker mu gré za kožo, kakor je „Slovenec“ dobro pojasnil v svojih člankih. Dobil pa so židovski časniki zaveznika tudi pri Slovencih, žalibog! ki trobi ž njimi v isti rog ter strastno pobija nameravano versko šolo. Kaj je pač vzrok, da se brati „Narod“ z židovskimi listi? Staro sovraštvo do vere je pravi vzrok; smo ga že navajeni, če tudi v izjavah obljubuje, da v prihodnje ne bo žalil katoliških čutil slovenskega naroda. Morda je še kak drug vzrok, kak skriven vir, ki pa je skrit našim očem. Naj meče liberalni dnevnik pesek v oči katoliškim Slovencem; mi poznamo novodobno šolo in njene slabe sadove, zato zavedenih, previdnih katolikov ne bo oslepil s svojimi frazami.

Vse hvalisanje novodobne, modérne šole je prazno.

Cerkev so izrinili iz šole ter jej siloma iztrgali stare, nedotakljive pravice, očitali so jej po stari navadi nazadnjaštvo, nezmožnost. In vendar se je verska šola skazala sposobno za svoj namen, ker je sto- in stoletja vspešno vzgojevala mladino, izrejala dobre katoličane in zveste državljane. Modérna šola pa kaže prav eklatantno popolno nezmožnost. Gospodari jedva par desetletij in že se kaže gnjil sad, da nas navdaja s strahom. „Nauk brez vere je nevarna stvar. Kdor ima opraviti s hudodelniki, spozná, da so najhudobnejši tisti, ki imajo nekaj vednosti, pa nič vere“, pravi francoski pisatelj. Vera pa je v modérni šoli prava pasterka. Po nazorih „razsvetljenih“ stori vera človeka bedaka, zato bi najraje vero popolnoma izbacnili iz šole; tega pa si ne upajo storiti samo z ozirom na še verne stariše, ki bi ne hoteli otrok pošiljati v popolnoma brezverske šole. Tistih par ur, ki jih dovolijo katehetu, so samo slepilo, češ, saj vere ne zaničujemo. Trpé jo pa v šoli samo, ker ne morejo drugače. Pa otroci so bistroumni in le naglo zapazijo, da je krščanski nauk peto kolo v šoli, samo v par urah na teden čujejo ga razlagati, sicer pa samo naravoznanstvo in druge „visoke“ vède, seveda brez ozira na Boga in vero; kedo bi se potem čudil, če otrok postaja do vere mrzel, vnemaren, nebrižen; čut do vere gine, ob enem pa do npravnega in pravega. Prav karakteristična je dogodba, ki jo je prinesel nedavno „Vaterland“ iz življenja novodobnih šolarjev. Šolski dečki so šli neki petek mimo prodajalnice, kjer je bilo izloženo suho meso, klobase itd. Nova šola otrokom neče razlagati božjih in cerkvenih zapovedij, kedo bi potem zameril paniglavcem, ki so vlomili v izležno okno ter pokradli okusno slanino in suho mesó. Kje je 7. božja zapoved, kje 3. cerkvena? In otrok zaradi tega čina šolski vodja še kaj prida kaznoval ni. Ob npravnost, ob srečo bo pripravila nova šola ubogo ljudstvo in to kmalu. Zato naj si zapomnijo modérni pedagogi besede blagega Pestalozzija: „Prevzetno brezverstvo zaničuje temlje in svetišča; ono ukrade ljudstvu palico, ob katero se opirajoč gré mirno in pobožno v večnost, mu ukrade načela, iz katerih je izviral družbinska sreča, veselje v življenju in upanje v smrti. In kaj mu dá mesto tega? Nič kot lahkomišljenost, nemir in mrzlo srce.“ Modérna šola jo je zavozila. O vi, ki kratite nežni deci vero, vi niste njeni prijatelji. Pomnite dobro, brez vere ni vzgoje, brez vere je ni domovinske ljubezni, je ni zvestobe do cesarja, ne ljubezni do bližnjega, ni časne sreče, kar kaže

dovolj jasno zgodovina onih časov, ki so zapravili vero. Naj opomnin le na francosko revolucijo, ki je bila največ sad brezverske šolske vzgoje. Zato je pa klical, ko so bili valovi revolucije, francoski minister Poutalis: „brez morále ni vere, ni nobene vzgoje, vera mora biti podlaga vzgoji... Otroci ne poznajo Boga, ne vedó kaj je prav. Od tod divjost in surovost ljudstva... Zato kliče vsa Francoska vero za pomoč družbi.“

Tudi mi družega ne zahtevamo: vera mora biti podlaga vzgoji, to zahtevamo iz ljubezni do malih.

Naj pa še vprašamo, kakšen dobiček je prinesla nova šola v gmotnem oziru? Nič družega, kot nova bremena.

Že tako živimo v časih gmotnega propada. Trgovina in obrt pešata, kmečki stan hira, davki rastó od dné do dné ter tarejo revne občine. K vsemu temu pa je prišel še moloh nove šole. Duhovnim nadzornikom so pokazali iz šol vrata, nastavljali drage svetne nadzornike; zapirali so izvrstne samostanske šole in nove drage ustanovljali, zidali so drage šolske palače: vse to pa morajo plačevati uboge občine s krvavim denarjem.

Načela pa, kakor so: vero in duhovnika izrinimo iz šole, vrh tega pa še težka bremena, vse to ne more biti všeč ljudstvu, zato ni čuda, da se verno slovensko ljudstvo ni moglo sprijazniti z novo šolo, jej je bilo sovražno in jej je še danes. Pri slovenskem ljudstvu se more ukoreniniti edino le verska šola, to je resnica in to mora priznati vsakdo, kdor pozná naše ljudstvo. Zastopniki ljudstva pa ne smejo prej mirovati, da nam priboré šole, v katerih se bode naša mladina izredila in vzgojila na blagotvorni krščanski podlagi in mi si bomo veselo oddahnili in z večjo nado gledali v prihodnost. Liberalnemu dnevniku pa samo besede velicega državnika Washingtona: „Ta ni prijatelj naroda, kdor mu vero in npravnost spodkopuje, ž njimi mu podira podlago sreče in blagostanja!“

Gradec, 13. marca. Kako malo avstrijskega domoljubja imajo takozvani „unverfälschte Deutsche“, ki so si svoj lasten „Schulverein für Deutsche“ s Schönererjem na čelu osnovali, vidi se tukaj najlepše sedaj, ako jih poslušáš, kako ti ti ljudje govoré o smrti nemškega cesarja. „Naš“ cesar je umrl, „našemu“ cesarju poslali smo venec itd. Toda kaj hočemo, saj njihov malik, ki sedi v državnem zboru, vitez Schönerer, ni nič boljši. Saj je tudi on s svojimi zvestimi „hlapci“, ko je minoli teden na Dunaji o polnoči v redakcijo „Tagblattovo“ vlomil in ondi židovske vrednike začel pretepati, ker so prinesli prezgodnja sporočila o smrti nemškega cesarja, sam vskliknil: „Vidite jih pse, tu-le so, ki ne morejo že več pričakati smrti „našega“ cesarja — pobite jih!“ Kako je za takega človeka še v avstrijskem državnem zboru prostor, je tudi čudno.

Dnevne novice.

(Strossmayerjeva slavnost.) Na Dunaji biva-joči Slovani napravijo v nedeljo, 18. t. m., v cerkvi sv. Ane cerkveno slovesnost v spomin petdesetletnice Strossmayerjevega mašništva, pri kateri bo imel dalmatinski poslanec Bulič primeren govor. Zvečer so hoteli v hôtelu „Metropol“ napraviti skupen banket; ali kakor včerajšnji dunajski listi poročajo, prepovedala je policija nameravani banket, češ, da bi bila to politična demonstracija. Ob enem poročajo telegrami iz Zagreba, da so se v Djakovem in okolici pokazale kozé ali osepnice in da je zaradi tega gospodska prepovedala vse javne slavnosti, sprevođe, shode itd. Madjarska vlada mora stati na jako slabih nogah, in mora imeti jako slabo vest, da ji preslavljanje enega samega moža prizadeva toliko preglavic in skrbi. Pri teh okoliščinah še ni gotovo, bođe li deputacija ljubljanskega mesta prišla v Djakovo, ali se bođe morala morda preje vrniti domov.

(Vivant sequentes!) Iz Selc se nam piše: Včera 12. t. m. je imela selška občina, koja broji 5000 duš, sejo občinskega odbora, ki je soglasno sklenil tudi uradno prositi za versko šolo. Isto je storil teden dni poprej krajni šolski svét in podružnica sv. Cirila in Metoda. Zadujo prošnjo smo poslali vodstvu družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljano, prvi dve prošnji pa s podpisi vseh gospodarjev selške fare

smo poslali naravnost na Dunaj. — Temu veselemu poročilu pristavimo radostno kratke besede: Slava vrlim Selčanom, ki naj bi še mnogo posnemalcev našli po slovenski domovini!

(V Višnji gori) se je peticija za versko šolo prav z veseljem podpisavala. V najhujšem mrazu so možje — mej tem vsi župani in odborniki — prihajali polnit peticijsko pölo. Poslali so na Dunaj 320 podpisov — za faro z dva tisoč prebivalcev gotovo veliko. Le gospoda učitelja in neki „bivši“ učitelj so omahovali — bajè iz strahu pred baronom T., ki je načelnik tamošnjemu krajnemu šolskemu совету. — Število udov družbe sv. Mohorja naraslo je letos na 103.

(Ljudski shod v Schreinerjevi pivarni.) Po vogalih vabi neki možiček „vse delalce in delalcem prijatelje“, naj bi jih prav mnogo prišlo v nedeljo ob dvéh (torej takrat, ko pošteni verniki gredó k popoludanski službi božji) v Schreinerjevo pivarno. Kaj neki bo? To pové druga točka programa: „Das Recht auf das Wissen und der Liechtensteinsche Gesetzesvorschlag“. Prav to je bilo na Dunaji na vrsti že pred nekimi dnevi. Tovarnaji so napodili svoje delalce na ljudski shod ter jim živo opisovali pravico do znanja, katero jim hoče po njihovih mislih kratiti novi predlog o verski šoli. Kakor ukazano, tako storjeno. Nekaj takega namerja tukajšnje nemško delalsko društvo, kojega članom bo menda zopet naročen tujec razkiadal nemško modrost in znanost ter vabil navzoče: Slovesno protestujte zoper versko šolo! — Delalci slovenski, bodite pametni in previdni in ne dajte se voditi za nos od tujcev, ki vas hočejo zlorabiti za svoje umazane namene — ostanite doma. Imate dovolj družih priložnosti, da si olajšate svojo bēdo.

(Osepnice.) Dne 14. marca sta zbolela 1 moški, 1 otrok. Ozdraveli: 5 moških, 2 ženski, 2 otroka. Umrla 1 ženska. Bolnih 51 oseb.

(Kmetijsko potovalno predavanje) ima tajnik c. kr. kmetijske družbe g. Gustav Pirc v nedeljo, 18. t. m., popoludne po cerkvenem opravilu v šoli na Ježici in 19. t. m., to je na sv. Jožefa dan, popoludne po cerkvenem opravilu v šoli v Ribnem pri Bledu.

(Vojaška konferenca) bila je 12. in 13. t. m. na Dunaji pod cesarjevim predsedništvom. Vdeležili so se je: generalni nadzornik vojske, maršal Albrecht, sekcijski načelnik v vojnem ministerstvu, podmaršal vitez Merkl kot zastopnik vojnega ministra; načelnik generalnega štaba podmaršal baron Beck in več višjih častnikov vojnega ministerstva.

(Naučni minister) dr. Gautsch prišel bo v četrtek, kakor se poroča, kot gost kneza Hohentlohe v Gorico in se popelje v Oglej državni muzej ogledavat. Pri tej priliki oglašil se bo tudi v Devinskem gradu.

(Požar) je bil 11. t. m. zvečer v Kušarniku občine sv. Jakob pri Mariboru. Vnelo se je poslopje Maličovo ter mu je pogorelo z vsemi pridelki in opravo. Enaka nesreča zadela je tudi njegova dva soseda.

(Železnico Celje-Velenje) obhodila in ogledala bo konec tega meseca komisija v policijskem in vojaškem oziru iz Celja po saleški dolini.

(Trtno uš) zasledili so v Haloških goricah od 9. julija 1886 do sedaj že v sedmih občinah na 16 krajih.

(Slavnostno besede) priredi slovenska čitalnica v Gorici v ponedeljek, dne 19. t. m., o svečeniški petdesetletnici premilostnega vladike monsignora Josipa Jurija Strossmayera, odličnega svojega člana, z naslednjim vspešnim: 1. „Mi pjevajmo“, uglasbil A. Förster, poje moški zbor. — 2. Slavnostni govor. — 3. „Strossmayer — naša dika“, uglasbil Fr. S. Kuhač, poje mežani zbor s spremljevanjem glasovira. — 4. „Darilo“, uglasbil A. Nedvč, samospjev s spremljevanjem glasovira. — 5. „Pozdrav“, uglasbil dr. G. Ipavec, poje mešani zbor. — 6. „Srce je odkrila“, vesela igra v jednom dejanji. — 7. „Na goro“, uglasbil A. Nedvč, poje mešani zbor. — 8. „Venec slovenskih narodnih pesmi“, sestavil A. Förster, poje moški zbor, sopran in alt s spremljevanjem glasovira. — Pričetek ob 7^{1/2} uri zvečer. — Po besedi domača zabava. — K obilni vdeležbi vabi

o d b o r .

(Razpisane učiteljske službe:) Na Dobravi pri Kropi je razpisana učiteljska služba; plače 400 gld., doklade 30 gld. in stanovanje. — Na jednorazrednici v Begunjah na Gorenjskem služba učitelja;

plače 450 gld., doklade 30 gld. in stanovanje. — Z enakimi pogoji je rapisana služba učitelja v Mošnjah. — Na trirazrednici na Jesenicah je rapisana služba 3. učitelja, oziroma učiteljice; plače 400 gld. — Prošnje za te službe do 5. aprila.

(Japonska komisija) pripeljala se je te dni s parnikom „Milano“ iz Benetek v Trst, da se pouči o avstrijskih in sploh evropskih pomorskih razmerah. V komisiji so: viceadmiral Kabayama, kapitan Yamanauki, in častniki: Murakami, Yendo, Yamanuto, Hidaka in Tatsumi. Iz Trsta popelje se komisija najpoprej v Pulj, kjer si ogleda arzenal, od ondot pa na Nemško in Francosko.

(Izpred sodišča.) Predvčerajšnjim je bil obsojen Blaž Jernejec zaradi hudodelstva uboja na dve leti težke ječe; istotako Jan. Medved. Včeraj je stal pred porotnim sodiščem Jakob Pečar zaradi hudodelstva uboja. Dne 2. novembra l. l. sta bila proti večeru v gostilni Hribarjevi v Kranjski gori žandarmerijski načelnik in žandarm Barle. Zatoženi Pečar se je pričel prepirati z gosti, ki so ga nato posadili pod kap. Pečar se je vrnil ter pričel z nova prepir. Konec je bil, da je Pečar sunil z nožem žandarja Barleta, ki je takoj mrtev obležal. Sodišče je hudodelca obsodilo na 7 let težke ječe, poostrene s postom in trdim ležiščem v temnici.

(Dva tržaška ptiča), očeta in sina, prijeli so v Rimu v trenutku, ko sta jo mislila na angleškem parniku po svetu popihati. Napravila sta v Trstu več sleparij in goljujij, potem sta zbežala na Laško. Tržaška policija pisala je za njima rimski kvesturi in ta ju je prijela. Dobili so pri njima 5000 napoleonov.

Telegrami.

Velike Lašice. 16. marca. Somenj na Zdenski dolini pri sv. Antonu na dan 20. t. m. dovoljen. Žnidaršič, župan.

Dunaj. 16. marca. Uradni vojaški list je objavil cesarjev ukaz, da bo 34. polk na večne čase imel ime Viljem, prvi nemški cesar in kralj pruski, v spomin srčnega osebnega prijateljstva, ki je vezalo cesarja z umrlim nemškim vladarjem. Dalje imenuje cesar nemškega cesarja Friderika imejitelja 10. husarskega polka in ukazuje, da bo 20. pešpolk imel ime Friderik, nemški cesar in kralj pruski, in 7. husarski polk ime Viljem, prestolonaslednik nemški in pruski. V protestanški cerkvi je bila služba božja za nemškega cesarja. Vdeležili so se: Cesar, nadvojvode Ludovik Viktor in Karol Salvator, ministri, dvorni dostojanstveniki, diplomati, cesarjev namestnik, župan, predsedvi obeh zbornic.

Dunaj. 15. marca. V zbornici je finančni minister predložil postavni načrt gledé davka na špirit. Generalna debata o plači veroučiteljem na ljudskih in srednjih šolah končana, Glasovanje v soboto.

Segedin. 15. marca. Tisa in Maros naraščate. Led je razrušil železni most pri Maku.

Berolin. 15. marca. Cesarjevič Rudolf danes obiskal cesarico Avgusto, cesarja in cesarico Viktorijo in ruska velika kneza.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		srakomera v mm	toplomera po Celziju			
	opazovanja					
	7. u. zjut.	723.6	3.4	sl. szap.	oblačno	6.80
15.	2. u. pop.	724.5	10.4	sl. svzp.	del. jasno	dež
	9. u. zveč.	724.2	6.6	"	"	"

Zjutraj oblačno, po dnevu jasno in vetro, po noči dež. Srednja temperatura 6.8° C., za 3.8° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo)

16. marca.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	77 gl. 50 kr.
Sreberna " 5% " 100 " " 16% "	79 " 05 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108 " 75 "
Papirna renta, davka prosta	92 " 40 "
Akcije avstr.-ogerske banke	858 " "
Kreditne akcije	268 " 40 "
London	126 " 90 "
Srebro	" " "
Francoski napoleon.	10 " 04 "
Cesarski cekini	5 " 98 "
Nemške marke	62 " 37 1/2 "

Za Levstikov spomenk.

Preč. g. župnik in duh. svét. Janez Rozman	5 gold.
C. gosp. Matija Kolar, stolni vikar	2 "
" " Martin Malenšek, kapelan pri sv. Petru	1 "
" " Valentin Aljančič, " " " "	1 "

Pogrebna bratovščina sv. Jožefa

bode imela

19. marca, t. j. sv. Jožefa popoludan ob 4. uri

v šolski sobi pri Frančiškanih v Ljubljani svoj

letni občni zbor,

h kateremu vse možke ude vlijudno vabi

(1)

odbor.

OTOMANE,

!! 38 gld. a. v. !!

(glej podobno) najbolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapecirano pohištveno orodje, preoblečeno z modroblagom in močnim nim in popol-

no pozamenterijo, to je s čopli in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejeno

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Ključarske ulice šte. 3,

(pod mestnim trgom).

Uzoreci blaga resnim kupeem franko na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — Modroce na peresih (Federmadratzen) 10 gl. in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot specialiteto: altarne preproge.

☛ Ceniki s podobami zastoj in franko na zahtevanje.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Frančiškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano realno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupece so oljnaté barve v ploščevinastih pušicah (Bleebüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

☛ Cenike na zahtevanje. ☛

Slomškovi zbrani spisi

IV. knjiga: različno blago,

(I. del: „Šola in odgoja“ str. 180; II. del: „narodna politika in narodno gospodarstvo“ str. 183—354; III. del: „razna poučna tvarina“ str. 357—428 dobiva se izvod po 1 gl. pri izdajatelju: Mih. Lendovšku, župniku v Makolah (Maxau b. Pölschach); III. knjiga, životopisi, str. 397 pa po 70 kr. Po ravno isti ceni tudi po vseh slovenskih bukvarnah! Prva in druga knjiga ste pošli; Val. Orožnovih pesni je še nekoliko izvodov na prodaj po 40 kr.

Pete knjige: „Slomškovi „pastirski listi“ ni mōči izdajati, dokler za III. in IV. tiskovni stroški niso poravnani. (1)

Prošnja in priporočilo.

Udano podpisani dovoljujem si priporočati se prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu za

vezanje knjig,

kot: Missale Romanum, brevirjev, časopisov, društvenih, uradnih, molitvenih in šolskih knjig; dalje pisateljem in založnikom za elegantno vezanje in broširanje vsakovrstnih knjig. Prevzemam jih tudi v varstvo, prodajo, razpošiljatev in založništvo. Galanterijska in kartonažna dela izvršujem v baržunu in svili.

Pičli zaslužki so me prislili, da se obrnem tem potom do p. n. občinstva.

V nadeji obilnih naročil priporočam se najodličnejšim spoštovanjem

Franjo Dežman,

knjigovez v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 6. (4)